SAVONIA
MASTER SCHOOL

Turvallisesti kotona –hankkeen tutkimustulosten ja MOOC-koulutuksen esittely

Koti- ja vapaa-ajan tapaturmien ehkäisyn ohjelman seurantawebinaari

Yliopettaja Maria Luojus, ft, TtM, KM, FT

Sisältö

1. Savonia-ammattikorkeakoulu pähkinänkuoressa
2. Turvallisesti kotona (TUKO) –hankkeen tarkoitus ja tavoite
3. TUKO-hankkeen alkukyselyn materiaalipaketti ja kyselyjen tuloksia
4. Tunnista ikääntyneen kaatumisriskit ja asunnon paloturvallisuuden vaaratekijät MOOC –koulutuksen esittely

SAVONIA
MASTER SCHOOL

Savonia-ammattikorkeakoulu pähkinänkuoressa

13.11.2026 www.savonia.fi

Savonia Master School in numbers

Savonia University of Applied Sciences was founded in 1992

Students
1505
(9/2026)

Degree Programmes
20

Study fields
6

Micro credentials offering
60+

Three campuses

Tällä menolla muutetaan maailmaa!

+9000 opiskelijaa

+650 KV-opiskelijaa

Kuusi koulutusalaa:

- **Liiketalous**
- **Luonnonvara-ala**
- **Matkailu- ja ravitsemisala**
- **Kulttuuriala**
- **Sosiaali- ja terveysala**
- **Tekniikan ala**

Yli **50** AMK-tutkinto-ohjelmaa

Yli **20** YAMK-tutkinto-ohjelmaa

Jatkuvan oppimisen koulutuspalvelut

Valmistuneet **+34 000**

Opiskelijoiden työllistyminen **89%**

Opiskelijoiden alueelle sijoittuminen **64%**

SAVONIA

EU4Dual
THE EUROPEAN DUAL STUDIES UNIVERSITY

OLEMME EUROOPPA-YLIOPISTO

Tarjoamme yrityspalveluja

- **Suunnittelu-, kehittämis- ja testauspalvelut**
- **TKI-palvelut, -projektit, tutkimusalat**
  - Kone ja energia
  - Hyvinvointi
  - Vesiturvallisuus
  - Ruokajärjestelmä
  - Bio- ja kiertotalous
  - Kestävä yhteiskunta

Turvallisesti kotona -hanke

13.11.2026

www.savonia.fi

Turvallisesti kotona, eli TUKO-hanke

- Hanke toteutetaan Palosuojelurahaston rahoittamana ajalla 1.9.2025 – 31.3.2027
- Hankkeen päätoteuttajana ja avustuksen hakijana on Pohjois-Savon hyvinvointialue. Hyvinvointialueelta mukana toimialoista ovat Pohjois-Savon Pelastuslaitos sekä HYTE- ja osallisuuspalveluyksikkö. Hankkeen osatoteuttajana ja yhteistyökumppanina toimii Savonia-ammattikorkeakoulu
- Kohderyhmänä ovat pohjoissavolaiset, kotona asuvat ikääntyneet (yli 74-vuotiaat). Pohjois-Savossa on 75-vuotta täyttäneitä ja yli 75-vuotiaita yhteensä 31044 (31.12.2023). Kotona asuvia 75-vuotta täyttäneitä on 92,8 %, vastaavan ikäisestä väestöstä eli yhteensä 28808 henkilöä.

Turvallisesti kotona TUKO-hanke

- Hankkeen tarkoituksena on tunnistaa kotona asuvien ikääntyneiden henkilöiden kaatumisen riskiin ja heidän asunnon paloturvallisuuteen liittyviä tekijöitä. Tavoitteena on ennaltaehkäistä ikääntyneiden kaatumistapaturmia ja edistää asunnon ja asumisen paloturvallisuutta
- Hankkeen työpaketit:
    1. Työpaketti: Kotona asumisen turvallisuuden tietoisuuden lisääminen ja kampanjointi (sisältää MOOCin tuottamisen)
    2. Työpaketti: Tutkimus ikääntyneiden kotona asumisen turvallisuudesta ja toimintakyvystä (tutkimus tehtiin KAT-lomaketta ja UKK:n Kaatumisseulan tarkistuslistaa hyödyntäen alku- ja loppukyselynä)
    3. Työpaketti: Ikääntyneiden Kotona asumisen turvallisuus verkoston luominen ja toimintamallin kehittäminen

SAVONIA
MASTER SCHOOL

TUKO-hankkeen alkukysely ja kyselyn tuloksia

13.11.2026 www.savonia.fi

Kuvaus alkukyselyn materiaalipaketista

- Kaikille yli 74- vuotiaille lapinlahtelaisille (n=1360) lähetettiin seuraava materiaalipaketti paperisena postitse:
  1. **Asunnon paloturvallisuuden arviointikyselylomake Etelä-Karjalan hyvinvointialueen KAT-lomaketta muokattuna versiona**

TAVARAN MÄÄRÄ ASUNNON ULKOPUOLELLA JA ULKO-OVIEN LÄHEISYYDESSÄ

2 Onko asuntosi läheisyydessä herkästi syttyvää materiaalia?

Tulipalo alkaa usein rakennuksen ulkopuolelta. Herkästi syttyvä materiaali muodostaa paloriskin ja siksi sen säilyttäminen on kiellettyä asunnon läheisyydessä. Herkästi syttyvää materiaalia ovat esimerkiksi halkopinot, veneet ja rakennusmateriaalit.

Asunnon läheisyydessä ei ole herkästi syttyvää materiaalia.

Asunnon läheisyydessä on jonkin verran herkästi syttyvää materiaalia.

Asunnon läheisyydessä on runsaasti helposti syttyvää materiaalia.
Asuntoon ja sen välittömään ympäristöön on kertynyt huomattava määrä tavaraa tai jätettä, mikä vaikeuttaa liikkumista ja asunnosta poistumista. Tämä lisää riskiä, että mahdollinen palo syttyy ja leviää poikkeuksellisen nopeasti.

Kuvaus alkukyselyn materiaalipaketista

2. UKK-instituutin KaatumisSeulan Tarkistuslista

KAATUMISSEULA

Tarkistuslista kaatumisten vaaratekijöistä, joihin itse voi vaikuttaa

Vastatkaa kysymyksiin rengastamalla vaihtoehto Kyllä/Ei.

Liikutteko lähes päivittäin ainakin puoli tuntia reippaasti (hieman hengästyttää ja hikoiluttaa)?	Kyllä	Ei
Teettekö tasapaino- ja lihaskuntoharjoittelua kotona tai ryhmässä vähintään kahdesti viikossa?	Kyllä	Ei
Ovatko jalkineenne tukevavartiset, ohutpohjaiset ja luistamattomat – myös talvella?	Kyllä	Ei
Onko teillä talvella käytössänne liukuesteet kenkiin?	Kyllä	Ei
Onko kotonanne riittävä valaistus – myös öiseen aikaan?	Kyllä	Ei
Onko kotonanne kulkuväylät jätetty vapaaksi tavaroista?	Kyllä	Ei
Ovatko mattonne sellaisia, ettei niiden reunoihin kompastu?	Kyllä	Ei
Onko mattojenne alla liukuesteet?	Kyllä	Ei
Ovatko kotipihanne kulkuväylät tasaisia ja hyvinhoidettuja?	Kyllä	Ei

Kuvaus alkukyselyn materiaalipaketista

3. Pohjois-Savon hyvinvointialueen Pysytään pystyssä opas

Vähennä kaatumisriskiä - toimi tänään!

Opas sisältää ohjeita aikuisille kaatumisten ehkäisyyn. Opas on laadittu 2014 ja päivitetty 01/2025

Näihin asioihin voit itse vaikuttaa

- Harjoita säännöllisesti tasapaino- ja lihaskuntoasi.
- Ylläpidä liikkumis- ja toimintakykyäsi.
- Huolehdi terveydestäsi ja mahdollisten sairauksien hyvästä omahoidosta.
- Käytä sinulle määrättyjä lääkkeitä sovitusti.
- Huolehdi lääkehoitosi säännöllisestä seurannasta.
- Nauti riittävästi terveellistä ravintoa ja juotavaa päivittäin.
- Käytä silmälaseja ja kuulolaitetta, mikäli ne ovat sinulle tarpeen.
- Opettele tarvittavien turva- ja apuvälineiden oikea käyttö.
- Huomioi ja poista vaarapaikat kotiympäristöstä,
- Jos sinulla on tasapaino-ongelmia, huimausta tai kaadut, kerro siitä omalle hoitajallesi tai lääkärille.

Alkukyselyn tuloksia

Tutkittavien taustatiedot n=434	
Sukupuoli	
Nainen	243
Mies	179
Ikä	
75-80 vuotta	264
81-85 vuotta	102
86-90 vuotta	43
91-95 vuotta	11
96 ja yli	2
Asun yksin	
Kyllä	173
Ei	226
Asumismuoto	
Omakotitalo	281
Kerrostalo	36
Rivitalo	106
Muu	3
Vastaaja	
Itse	399
Omainen	21
Sote-alan työntekijä	3

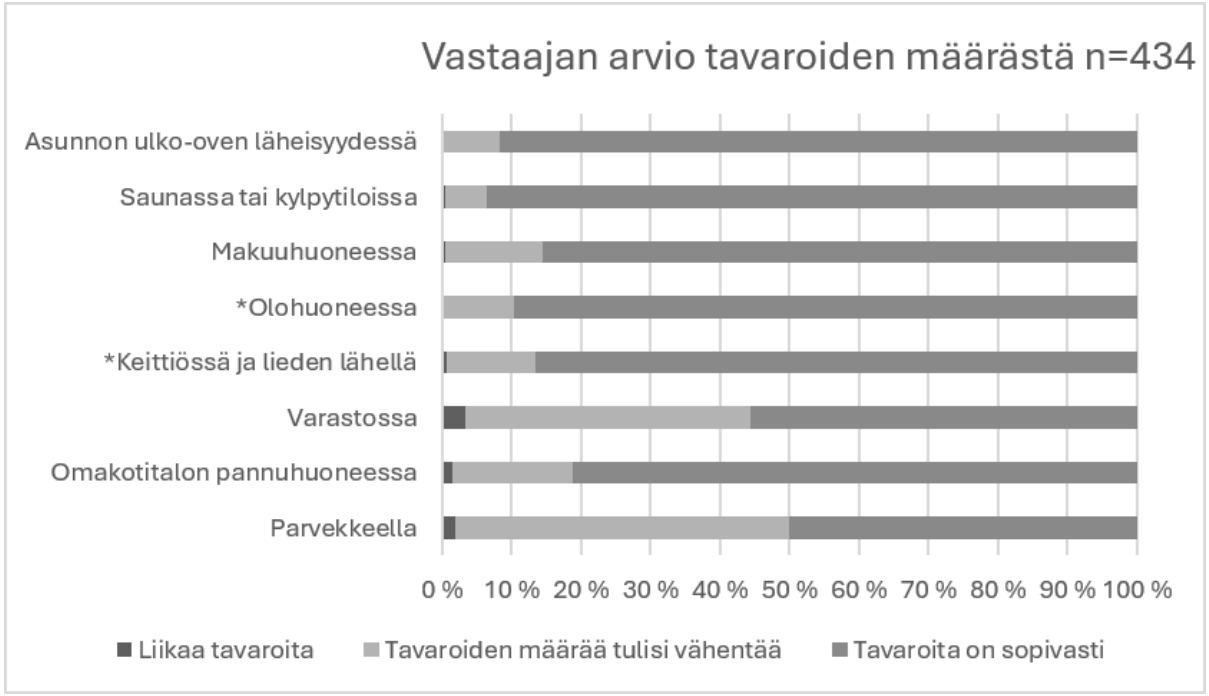
Alkukyselyn tuloksia

Asunnosta poistuminen onnistuu hätätilanteessa alle kolmessa minuutissa n=434			
	Kyllä n=391 (92 %)	**Ei N=33 (8 %)**	**χ^2 testi *p-arvo <0.05 **p-arvo<0.001**
Sukupuoli			0.15
Nainen	217 (91 %)	21 (19 %)	
Mies	168 (94 %)	10 (6 %)	
Ikä			**<0.001
75–80 vuotta	249 (95 %)	12 (5 %)	
81–85 vuotta	92 (92 %)	8 (8 %)	
86 vuotta tai yli	43 (78 %)	12 (22 %)	
Asun yksin			0.17
Kyllä	155 (91 %)	15 (9 %)	
Ei	212 (94 %)	13 (6 %)	
Asumismuoto			0.09
Omakotitalo	259 (94 %)	17 (6 %)	
Rivitalo (n=93) tai kerrostalo (n=36)	129 (90 %)	15 (10 %)	
Asunnossa on ollut palohälytys viimeisen 6 kk aikana			n.a.
Kyllä	19 (100 %)	0	
Ei	371 (92 %)	33 (8 %)	
Avun hälyttäminen onnistuu puhelimella/turvalaitteella			**<0.001
Kyllä	379 (95 %)	18 (5 %)	
Ei	9 (41 %)	13 (59 %)	
Asunnon kulkuväylät ovat esteettömät			**<0.001
Kyllä	373 (95 %)	20 (5 %)	
Ei	12 (50 %)	12 (50 %)	
Asunnon ulko-oven luona on liikaa tavaroita			n.a.
Kyllä	31 (89 %)	4 (11 %)	
Ei	358 (93 %)	28 (7 %)	
Piha-alueen kulkuväylät ovat esteettömät ja kunnossa kaikkina vuodenaikoina			**<0.001
Kyllä	352 (94 %)	21 (6 %)	
Ei	36 (77 %)	11 (23 %)	

Alkukyselyn tuloksia

Vesi- tai sähkökatkosta selviytyminen itsenäisesti kolmen vuorokauden ajan n=434			
	Kyllä n (%)	**Ei n (%)**	**χ^2 testi *p-arvo <0.05 **p-arvo <0.001**
Sukupuoli			*0.03
Nainen	197 (83 %)	40 (17 %)	
Mies	160 (90 %)	18 (10 %)	
Ikä			**<0.001
75–80 vuotta	236 (91 %)	23 (9 %)	
81–85 vuotta	86 (86 %)	14 (14 %)	
86 vuotta tai yli	34 (61 %)	22 (39 %)	
Asun yksin			*0.05
Kyllä	139 (82 %)	30 (18 %)	
Ei	200 (88 %)	26 (12 %)	
Asumismuoto			
Omakotitalo	241 (87 %)	35 (13 %)	0.16
Rivi- tai kerrostalo	119 (83 %)	24 (17 %)	

Alkukyselyn tuloksia

Vastaajan arvio tavaroiden määrästä Asunnon paloturvallisuus -kyselyn perusteella (n=434)
*tilastollisesti merkitsevä yhteys (p-arvo <0.05) asunnosta poistumiseen alle kolmessa minuutissa

Kuvaus loppukyselystä

- Loppukysely toteutettiin 6 kk kuluttua alkukyselystä ja kysely lähetettiin alkukyselyyn vastanneille n=434
- Loppukyselyyn lisättiin muutamia kysymyksiä, alla tuloksia n=250

	Ei	Kyllä
Sisätiloissa tupakoidaan	255	0
Sisätiloissa poltetaan kynttilöitä	146	110
Asunnossa on käytössä oleva tulisija ja sen nuohous on hoidettu	77	174
Asunnossa on ollut palohälytys viimeisen 6 kk aikana	249	7
Palohälyttimiä on vähintään 1 kpl/60m^2/kerros	6	249
Palohälytin on myös makuuhuoneessa	119	130
Palohälyttimien toimivuus tarkistetaan 1x/kk	140	109
Palovaroittimien patterit vaihdetaan vuosittain	78	168
Asunnossa on häkävaroitin	159	91
Asunnossa on alkusammutusvälineet (peitto tai jauhesammutin)	31	215
Asunnossa on tarve palotarkistukselle	239	6
Turvalaitteet ovat ajantasaisia	8	148
Uusista turvalaitteista voisi olla hyötyä	229	19

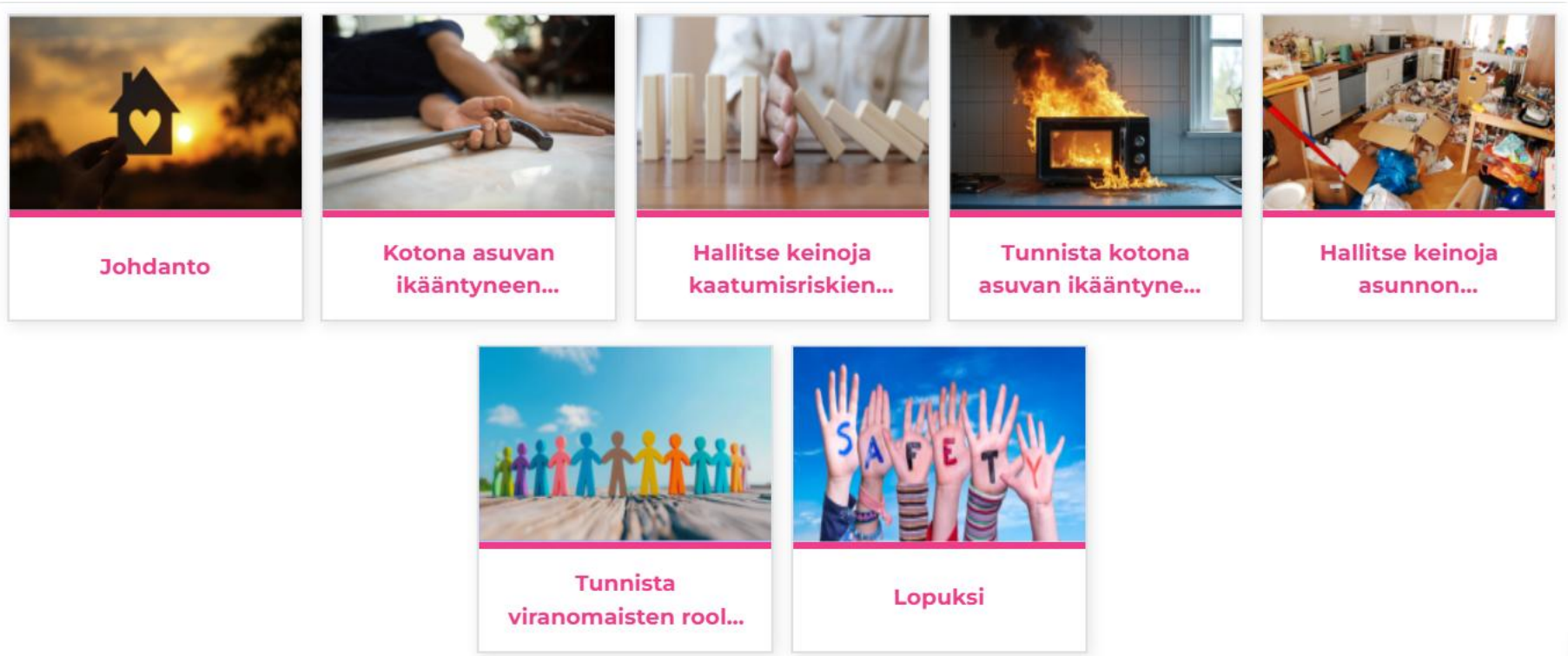
Tunnista ikääntyneen kaatumisriskit ja asunnon paloturvallisuuden vaaratekijät MOOC -koulutus

13.11.2026

www.savonia.fi

Tunnista ikääntyneen kaatumisriskit ja asunnon paloturvallisuuden vaaratekijät MOOC

- MOOC avataan tammikuussa P-Shvan käyttöön

SAVONIA
MASTER SCHOOL

Kiitos mielenkiinnostasi!

www.savonia.fi